

Přízrak...

Příběh, který se na stránkách *Mnichovského přízraku* před čtenářem otevírá, je směsicí autentických svědectví, historických faktů a střízlivé fabulace. Benamouův román je mistrně utkáno z jemného přediiva jednotlivých lidských osudů, drobných detailů a nepatrných náznaků, které jsou základem každé dobré detektivky. Dokonce i té, v níž je od samého počátku znám vrah i motiv. A jako detektivka se vskutku i čte, ačkoli jde o historické události neblahého září 1938, které předznamenalo nejen osud mladé československé demokracie, ale vlastně i celé poválečné uspořádání střeoevropského prostoru. Od samého počátku, a to i díky historickým faktům, víme, kdo kam v tomto příběhu patří. Nicméně postupné odkrývání osobních motivů a pochybností, kabinetních jednání, tajných zpráv, naléhavých depeší a bezradnosti tváří v tvář Hitlerově hysterickému barbarství, neumožní čtenáři chvíli oddechu. Leitmotivem románu je nápad mladé americké novinářky, která se rozhodne znovu zmapovat dávno tragické události. To je také důvod, proč vyhledá dávno zapomenutého francouzského premiéra Edouarda Daladiera, jednoho z aktérů Mnichovské konference. Paličatost a vlastně tak trochu i neomalenost mladé dámy vás zcela bez obalu vtáhne do víru tehdejší doby a atmosféry. A starý muž, který žije, ačkoli „pro všechny již dávno zemřel“, se ve vzpomínkách vrací ke svému nejtěžšímu životnímu utkání. Nerovnému souboji, v němž stál jako spojenec Československa proti dravému Hitlerovi, topornému Mussolinimu a distingovanému Chamberlainovi. Souboji, jehož stigma si nese po celý zbytek života, a s nímž se už nikdy nevyrovnal. Přízraku, který ho pronásledoval po celý zbytek života. Ve směsici politických intrik, zákulisních jednání, obviňování i sebeobviňování, nadějí i hlubokého zoufalství, se jako přízrak skutečného hrdiny, zableskne generál Eugen Faucher – od r. 1919 francouzský poradce československé armády, který v těch vážných chvílích požádá svou vládu o zproštění služby, aby se mohl jako prostý voják postavit po boku opuštěných Čechoslováků. Po přečtení knihy vřele doporučuji zhlédnout proslavený dvoudílný Vávrův film *Dny zrady* (z r. 1973), který Mnichov vykresluje více z pohledu obětovaných Čechoslováků. Strhující je zejména popis neuvěřitelné pozice, v níž se jako osamělý voják v poli ocitl prezident Beneš. Vávrův film je obdivuhodně přesný v detailech Mnichovského jednání (přesto, že značně zestručňuje). Vzhledem k tomu, jak tato jednání vykresluje Benamouův román, se však dá předpokládat, že spisovatel film buď shlédl, nebo alespoň pracoval se stejnými výchozími fakty. Film oproti knize navíc nabízí pohled na nejednotu předválečné československé politické garnitury, odhodlání národa bránit se nacistickému agresorovi, strach demokratů před bolševiky a také všudypřítomnou a okázalou komunistickou propagandu a pompu (které byl, žel, film v roce svého vzniku poplatný, což je patrné na náhledu na československé demokraty a jejich partaje)...

Georges-Marc Benamou, *Mnichovský přízrak*, formát A5, 250 stran, pevná vazba, Paseka, Praha-Litomyšl 2008.

Petr Plaňanský